

АНОТАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Пожежна безпека технологій та виробництв»

Освітньо-професійний рівень: фаховий молодший бакалавр
Спеціальність 263 Цивільна безпека
ОПП: “*Радіаційний та хімічний контроль*”
на основі кваліфікованого робітника
Семестр вивчення — 3

(денна форма навчання)

Обсяг вивчення — 45 год/1,5 кредити ЕКТС
Лекції — 30 годин;
Самостійна робота — 13 годин;
Залік — 2 години;
Мова викладання — українська

Покликання на електронну бібліотеку училища:

https://drive.google.com/drive/folders/1Z5aNPgLxx5C4h9AyTxmrhh0QR6_dsI7-?usp=share_link

Інформація про викладача:

КАРАЩУК Віталій Васильович - викладач дисциплін хімічного спрямування, біологі, еколог, магістр з цивільної безпеки, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії.

У своїй професійній діяльності використовує креативні способи проведення занять з елементами інформаційно-комунікаційних технологій, розвиває логічне мислення, розвиває основи професійної культури безпеки, формує цінності особистісного розвитку. На заняттях руйнує стереотипні уявлення в світі хімічних небезпек у галузі цивільної безпеки.

1. Анотація до курсу

Пожежна безпека технологій та виробництв. Сучасні промислові підприємства – це підприємства з безперервним замкнутим технологічним циклом, із високопродуктивним технологічним обладнанням. На цих об'єктах різноманітні технологічні процеси нерідко здійснюються в одному великому цеху, на одній виробничій лінії, з концентрацією на обмеженій ділянці великої кількості пожежовибухонебезпечних речовин та матеріалів.

2. Мета, завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Пожежна безпека технологій та виробництв» є навчання здобувачів освіти оцінювати пожежну небезпеку технологічних процесів виробництв, розробляти заходи пожежної профілактики, визначати категорії приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння методикою визначення пожежовибухонебезпеки середовища у апаратах та у виробничих приміщеннях при нормальній експлуатації технологічного обладнання, методикою визначення пожежовибухонебезпеки середовища на виробництві при аваріях та пошкодженнях технологічного обладнання, виробничих джерел запалювання та можливих причин і умов їх виникнення, вивчення умов та шляхів поширення пожежі на виробництві.

Предметом вивчення дисципліни є визначення основ пожежовибухонебезпеки процесів та апаратів, методики оцінки пожежної небезпеки та методів забезпечення пожежовибухонебезпеки технологічних процесів виробництв.

3. Результати навчання

В результаті вивчення вибіркової дисципліни «Пожежна безпека технологій та виробництв» підготовки фахівців за освітньо-професійним ступенем “фаховий молодший бакалавр” спеціальності 263 Цивільна безпека за освітньо-професійною програмою “Радіаційний та хімічний контроль” здобувачі освіти мають оволодіти загальними та спеціальною (фаховою) компетентностями.

Загальні компетентності:

- здатність вчитися, мати наполегливість у досягненні мети;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальна (фахова) компетентність:

- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для забезпечення безпеки у сфері цивільного захисту.

4. Структура курсу

(15 лекцій по 2 год.)

Лекція 1. Теоретичні основи технології пожежовибухонебезпечних виробництв.

Лекція 2. Оцінка пожежовибухонебезпеки середовища усередині технологічного обладнання.

Лекція 3. Пожежна безпека виходу горючих речовин із нормально працюючих технологічних апаратів.

Лекція 4. Безпека виходу горючих речовин з пошкодженого технологічного обладнання.

Лекція 5. Категорування приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною і пожежною небезпекою.

Лекція 6. Виробничі джерела запалювання.

Лекція 7. Пожежна безпека процесів механічної обробки твердих речовин та матеріалів.

Лекція 8. Пожежна безпека гідравлічних процесів.

Лекція 9. Пожежна безпека теплових процесів.

Лекція 10. Пожежна безпека процесів ректифікації.

Лекція 11. Пожежна безпека процесів сорбції.

Лекція 12. Пожежна безпека хімічних процесів.

Лекція 13. Пожежна безпека процесів переробки нафти, нафтопродуктів та горючих газів.

Лекція 14. Пожежна безпека об'єктів енергетики.

Лекція 15. Пожежна безпека хімічних виробництв.

Залік

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань: початковому (1, 2, 3 бали), середньому (4, 5, 6 балів), достатньому (7, 8, 9 балів), високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

1. Іванов С.В. Загальна технологія: промислові хіміко-технологічні процеси: навч. Посібник / С.В. Іванов – Київ : Вид-во Нац. авіа. ун-ту «НАУ-друк», 2010 – 348 с.
2. Зубілін І.Г., Хімічна технологія та моделювання технологічних процесів. Навч. посібник. Ч. 1. - теоретичні основи хімічної технології. / І.Г. Зубілін, В.К. Юшко, В.П. Полуянов - Харків : ХВУ, 1996. – 118 с.
3. Зубілін І.Г., Хімічна технологія та моделювання технологічних процесів. Навч. посібник. Ч. 2. - Найважливіші хімічні виробництва. / І.Г. Зубілін, В.К. Юшко, В.П. Полуянов — Харків : ХВУ, 1996. – 144 с.
4. Білим П. А. Пожежна безпека виробництва : конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 263 – Цивільна безпека / П. А. Білим ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 63 с.